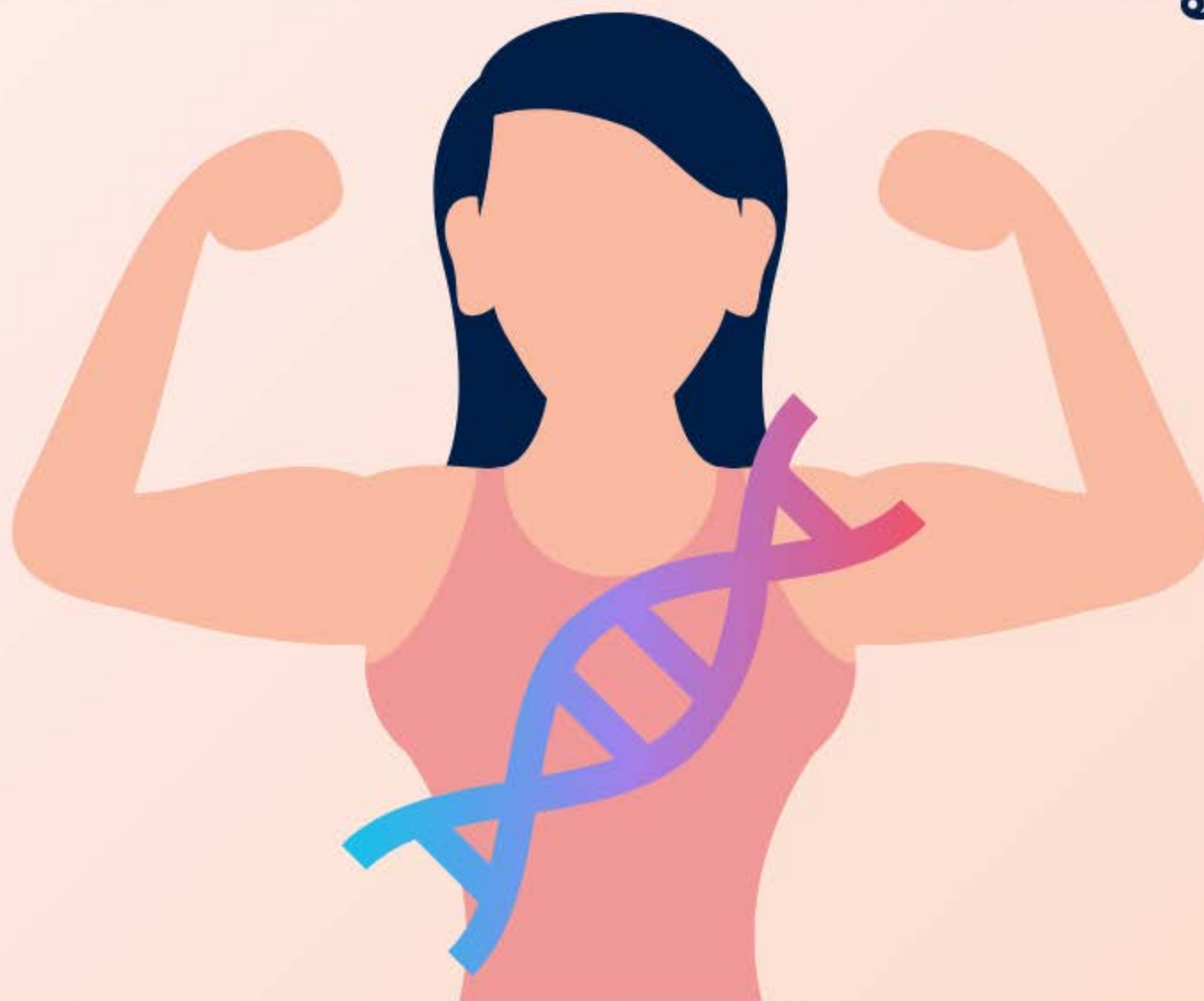

หมอชวนรู้

งงไหม ? มีโครโมโซมเป็นชายคือ XY แต่ลักษณะทางเพศเป็นหญิง

บทความโดย ผศ.นพ.พิสนธิ์ จงตระกูล

กรรมการแพทยสภา

และ ประธานคณะกรรมการสร้างความเข้มแข็งประชาชนด้านการใช้อย่างสมเหตุผล (สยส.)

หมอชวนรู้

The Medical Council of Thailand

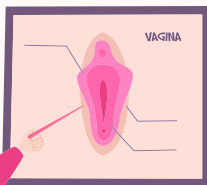
www.tmc.or.th

งใหม่ ? มีโครโมโซมเป็นชายคือ XY แต่ลักษณะทางเพศเป็นหญิง

ทำไมมีโครโมโซมเป็นชายคือ XY แต่มีลักษณะทางเพศเป็นหญิงไปได้

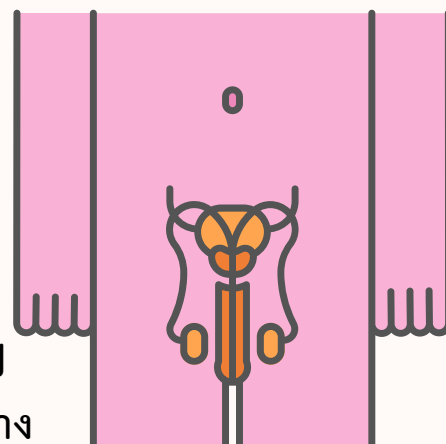

บุคคลเหล่านี้มีโครโมโซม Y จึงมีอวัยวะและมีการสร้างฮอร์โมนเพศชายคือแอนโดรเจน แต่เซลล์ต้นกำเนิด ไม่ตอบสนองต่อฮอร์โมน ดังกล่าว (androgen insensitivity) เนื่องจากมีความผิดปกติของยีนบนโครโมโซม Y ทำให้เนื้อเยื่อไม่พัฒนาไปเป็นองคชาติและถุงอัณฑะ แต่กลับพัฒนาไปเป็นคลิทอริสและแคมใหญ่กับแคมเล็กแทน บุคคลเหล่านี้จึงมีลักษณะทางเพศเป็นหญิงจากลักษณะของอวัยวะเพศภายนอก และจะถูกเลี้ยงเป็นผู้หญิงมาตั้งแต่เกิด

อวัยวะของบุคคลเหล่านี้อยู่ที่ใดในร่างกาย

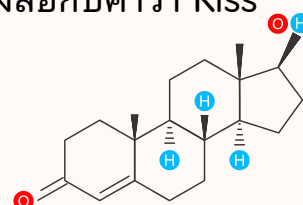
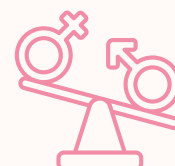
เนื่องจากบุคคลเหล่านี้ไม่มีถุงอัณฑะ อัณฑะจึงค้างอยู่ในช่องท้องในช่องทางผ่านบริเวณขาหนีบทั้งสองข้าง ซึ่งเป็นช่องทางที่อวัยวะของทารกเพศชายปกติใช้เป็นเส้นทางเดินไปจนถึงถุงอัณฑะก่อนการคลอด หลังคลอดเล็กน้อย หรือภายในไม่กี่เดือนหลังคลอด แต่ประมาณร้อยละ 3 ของทารกเพศชายปกติที่อัณฑะจะค้างอยู่ตลอดไป ในบริเวณดังกล่าว ซึ่งอาจค้างอยู่ข้างเดียวหรือค้างทั้งสองข้างกุมารแพทย์มักตรวจพบได้โดยเร็วในช่วงของการตรวจร่างกายเด็กขณะรับวัคซีนตามอายุ

การไม่ตอบสนองต่อฮอร์โมนเพศชายแต่กำเนิดมีกี่รูปแบบ

การไม่ตอบสนองต่อฮอร์โมนเพศชายมีทั้งแบบไม่ตอบสนองอย่างสมบูรณ์ (complete androgen insensitivity syndrome หรือ CAIS*) และการตอบสนองเพียงบางส่วนกับการตอบสนองที่ลดลงเพียงเล็กน้อย

*ออกเสียงว่า เค อีส ซึ่งด้วยสำเนียงของชาวตะวันตกจะออกเสียงล้นกับคำว่า Kiss

งใหม่ ? มีโครโมโซมเป็นชายคือ XY แต่ลักษณะทางเพศเป็นหญิง

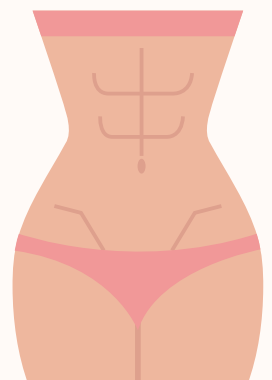
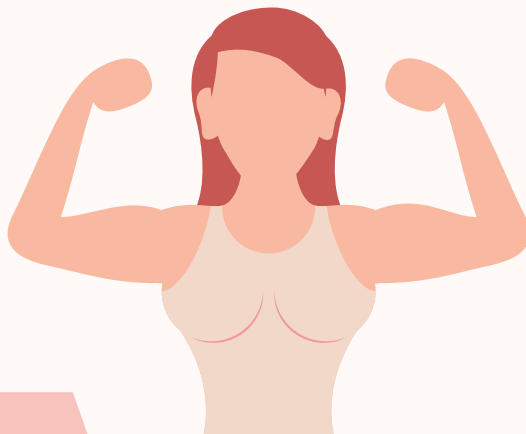
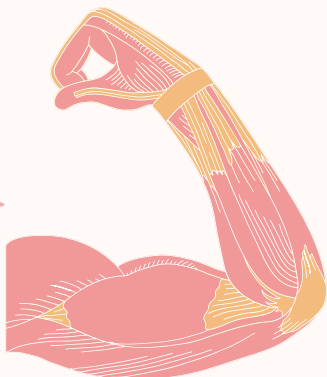
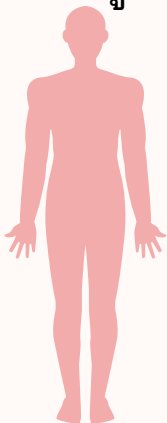
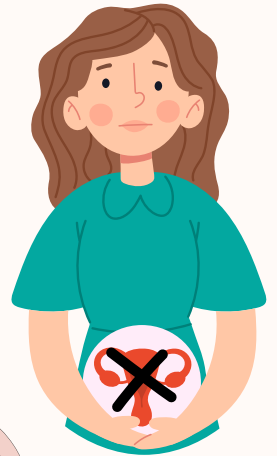
การไม่ตอบสนองต่อฮอร์โมนเพศชายแต่กำเนิดเป็นเรื่องใหม่หรือมีมานานแล้ว

ไม่ใช่เรื่องใหม่ เพราะองค์การอนามัยโลกระบุรหัสในการวินิจฉัยกลุ่มอาการเหล่านี้ไว้แล้วภายใต้ระบบ ICD-10 คือรหัส E34.5 นอกจากนั้นยังมีบุคคลผู้มีชื่อเสียงในด้านต่าง ๆ ที่เปิดเผยตัวเองว่าเป็นเคอัส เพื่อสร้างความเข้าใจกับสังคมเกี่ยวกับพวกเขา เช่น Hanne Gaby Odiele ซึ่งเป็นชาวเบลเยียมและเป็นนางแบบแฟชั่น ถูกวินิจฉัยว่าเป็นเคอัส ใน พ.ศ. 2560 เมื่อมีอายุได้ 29 ปี และมีบุคคลอื่น ๆ ที่ได้ถูกวินิจฉัยมาก่อนหน้านี้เป็นจำนวนไม่น้อยแต่ยังไม่เปิดเผยตัว ในประเทศไทย เพิ่งมีผู้เปิดเผยตัวในพ.ศ. 2567 ขณะอายุได้ 34 ปี

<https://www.youtube.com/watch?v=6pcxbsOGklc>

บุคคลเหล่านี้มีลักษณะทางเพศเป็นหญิงครบเหมือนผู้หญิงที่มีโครโมโซม XX ใหม่

บุคคลในกลุ่มเคอัส จะไม่มีช่องคลอดเพียงแต่มีโพรงเล็ก ๆ เป็นกระเปาะ ไม่มีมดลูก และไม่มีรังไข่ มีแต่คลิทอริส แคมใหญ่และแคมเล็ก แต่เมื่อถึงวัยแรกรุ่นจะมีเต้านมเหมือนผู้หญิงทั่วไปจากการกระตุ้นของฮอร์โมนเพศหญิงคือเอสโตรเจน ซึ่งสร้างผ่านการเปลี่ยนแปลงบางส่วนของฮอร์โมนเทสโตสเตอโรนจากอวัยวะไปเป็นฮอร์โมนเพศหญิงด้วยเอนไซม์อะโรมาเตส ซึ่งเป็นเอนไซม์ที่พบได้ทั้งในอวัยวะเซลล์ไขมันทั่วร่างกาย และสมอง เป็นต้น บุคคลเหล่านี้จะมีสโปกผาย ขนตามตัวและใบหน้าน้อย มีขนรักแร้และขนที่อวัยวะเพศน้อย หรือไม่มีเลย ผิวเนียนกว่าผู้ชายทั่วไป แต่มักจะสูงและแบน ขา ยาวกว่าผู้หญิงทั่วไป และอาจมีกล้ามเนื้อที่แลดูกำยำเหมือนนักกีฬา

งใหม่ ? มีโครโมโซมเป็นชายคือ XY แต่ลักษณะทางเพศเป็นหญิง

มีโอกาพบเคีสได้มากน้อยเพียงใด

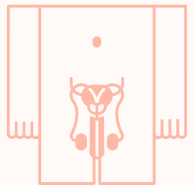
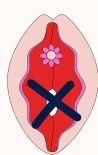
จากรายงานในต่างประเทศ พบได้ระหว่าง 1:20,000 ถึง 1:99,000
ทารกคลอดมีชีวิต เช่นในประเทศที่มีเด็กเกิดประมาณ 5 แสนคน
ต่อปี อาจพบเด็กที่เป็นเคีสได้ระหว่าง 5-25 คน ต่อปี

แพทย์วินิจฉัยการเป็นเคีสได้อย่างไร

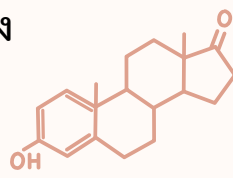
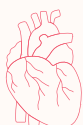

เมื่อผู้ปกครองสงสัยในความผิดปกติของบุตรสาวในแต่ละช่วงอายุ
เช่น การไม่มีประจำเดือนเมื่อถึงวัย แพทย์จะตรวจพบว่าไม่มี
ช่องคลอด เมื่อตรวจเลือดจะพบระดับฮอร์โมนเพศที่ผิดปกติ
เมื่อตรวจด้วยคลื่นเสียงความถี่สูงจะไม่พบมดลูกและรังไข่
แต่พบว่ามีอวัยวะค้างอยู่ในช่องทางผ่านบริเวณขาหนีบ
และเมื่อตรวจโครโมโซมจะพบว่า เป็น XY เป็นต้น

แพทย์ดูแลบุคคลในกลุ่มนี้ได้อย่างไรบ้าง

แพทย์จะช่วยดูแลด้านจิตใจและสังคม ให้ฮอร์โมนเพศหญิงเสริม
ตัดอวัยวะที่ค้างอยู่ในช่องท้องออกไปเนื่องจากหากทิ้งไว้
อาจกลายเป็นมะเร็งได้ ในระยะยาวติดตามความหนาแน่น
ของมวลกระดูก ตรวจติดตามการเป็นโรคหลอดเลือดหัวใจ
อันเนื่องมาจากการได้รับฮอร์โมนเอสโตรเจนเป็นเวลานาน
 เป็นต้น ซึ่งบุคคลเหล่านี้จะใช้ชีวิตได้เป็นปกติ
 ยกเว้นไม่สามารถมีบุตรได้ด้วยตนเอง

Estrone

